

SEGÉDLET A TANÓRÁK MEGTARTÁSÁHOZ

óratervek, útmutatók,
feladatok és megoldások

Középiskola, 9–12. osztály

Okosan a befektetésekről

2025

Kedves Pedagógus!

Ön a PÉNZ7 programsorozat pénzügyi tanóráihoz készült tanári útmutatót tartja kezében.

2025-ben Magyarországon immár tizenegyedik alkalommal vehetnek részt az iskolák a PÉNZ7 kezdeményezésben, amely kilencedik éve a tanév rendjébe illeszkedő pénzügyi és vállalkozói témahét. A programsorozat célja, hogy a fiatalok tudatosabban kezeljék pénzügyeiket, megbízható forrásból származó, a hétköznapi életben is hasznosítható ismeretekhez jussanak a gazdaság és a pénzvilág működéséről. Ehhez nyújtanak segítséget a 2025. március 3–7. között országsszerte megrendezésre kerülő renghagyó tanórák is.

Kötetünk a jelen tanév témái közül az **Okosan a befektetésekről** című tananyagot tartalmazza. A kiadvány célja, hogy segítse és vezesse a pedagógusokat a tanórák megtartásában, valamint az óravázlatok, segédletek és megoldások a későbbiekben – akár a PÉNZ7 programsorozattól függetlenül, tetszőleges időben és tantárgyi keretek között is – gyakorlati segédanyagként rendelkezésre álljanak.

Az óratervek megvalósításához a PÉNZ7-re önkéntesek segítségét is kérhetik az iskolák, ezért a segédletekben erre utaló megjegyzéseket is találnak. Az órák megtarthatók az önkéntesek közreműködése nélkül is, de az iskolával kapcsolatot tartó önkéntes szakemberek a későbbiekben is segíthetik a témák feldolgozását.

A téma projektpedagógiai feldolgozását segítő további foglalkozásterv érhető el a PÉNZ7 és a Pénziránytű Alapítvány weboldaláról.

Az útmutató felépítése a következő: az óravázlatot követi a részletes tanári útmutató (óraleírás), majd a tanórához tartozó feladatléírások, feladatlapok és egyéb kellékek, végül a feladatok megoldása. Az útmutató mellett e-learning tananyag, webinárium és próbaóráról készült filmfelvétel is segíti a felkészülést, amelyek a weboldalon érhetőek el.

Mivel a PÉNZ7 programsorozathoz csatlakozó iskolák diákjainak felkészültsége, családi és anyagi háttere nagymértékben eltérhet egymástól, a pedagógusoknak arra is lehetőségük van, hogy az egyes feladatokat a helyi viszonyokhoz, a diákok körülményeihez és ismereteihez igazítsák.

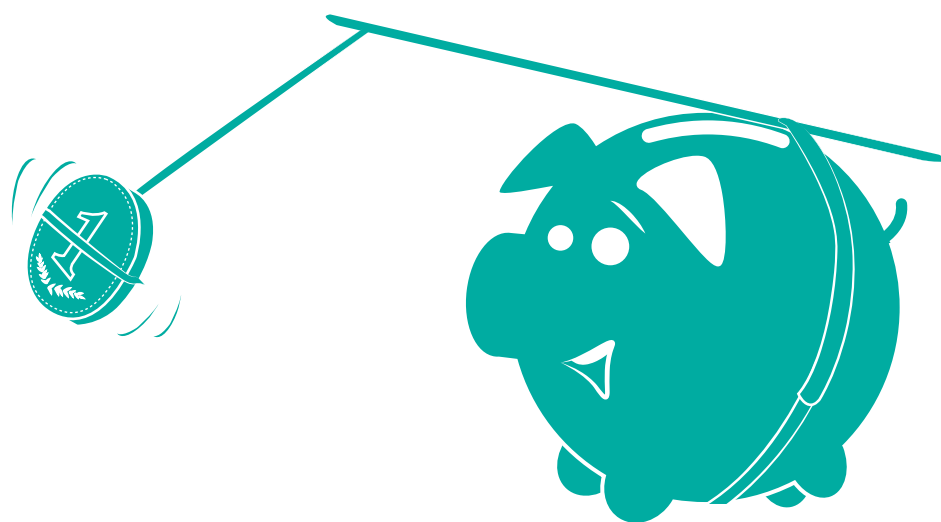
FIGYELEM! A tananyag digitális oktatási platformok használatára vonatkozó ajánlásokat is tartalmaz, ezen feladatelemek megvalósítása esetén a diákoknak mobiltelefonjuk vagy egyéb okos-eszköz használatára is szüksége lehet.

A program szervezői és együttműködő partnerei nevében azt kívánjuk mindenkinek, diáknak és pedagógusnak egyaránt, hogy a tanórák során ne csak hasznos tudást, hanem jó élményeket is szerezzenek, s ezekre támaszkodva folytassák a pénzügyek működésének és a pénz izgalmas világának felfedezését! A pénzügyi kalandtúrában pedig további programok és érdekességek is várják a PÉNZ7 résztvevőket a weboldalon.

Jó felfedezést!

TARTALOM

OKOSAN A BEFEKTETÉSEKRŐL

OKOSAN A BEFEKTETÉSEKRŐL

2025

1 tanóra

A pedagógus neve	Lendvai Györgyi, Nádasi-Malinka Krisztina, Derczbach-Fekete Dóra
Műveltségi terület	Ember és társadalom; életvitel és gyakorlat
Tantárgy	Társadalmi, állampolgári és gazdasági ismeretek; osztályfőnöki óra
Osztály	9–12.

A tanóra címe Okosan a befektetésekről

Az óra témája „Ne tegyünk minden tojást egy kosárba!” – avagy a megtakarítástól a befektetésig

Az óra célja és feladatrendszere

- A pénzügyi tudatosság fejlesztése konkrét élethelyzetekben hozott döntések segítségével.
- A gazdasági kalkulációs- és tervezőkészség fejlesztése az életpálya-tervezéssel kapcsolatos befektetési döntések során.
- Információgyűjtés, döntés-előkészítés, alternatívák közötti választás, véleménymegosztás, egyeztetés gyakorlása a pénzügyi tervezés során.
- A pénzügyi döntések izgalmának, felelősségének megtapasztalása.
- A saját, illetve a családi pénzügyek iránti felelősségérzésének felkeltése.
- Együttműködési, tudásmegosztási képesség fejlesztése.

Az óra didaktikai feladatai

- A figyelem irányítása a tudatos befektetésekre, a megtakarítások fontosságára. A befektetési döntések során mérlegelendő szempontok rendszerezése, a befektetési formák megismerése.
 - A témához kapcsolódó tapasztalatok mozgósítása.
 - A befektetésekhöz kapcsolódó főbb fogalmak, összefüggések megismerése.
 - Együttműködés, konszenzusos döntéshozatal folyamatának gyakorlása.
-

Dátum 2025. március

IDŐ	AZ ÓRA MENETE	NEVELÉSI-OKTATÁSI STRATÉGIA			MEGJEGYZÉSEK
		Munkaformák	Tanulói tevékenységek	Eszközök	
1. feladat: Életpályánk pénzügyei (ráhangolódás)					
4'	<p>Tanári közlés: „A PÉNZ7 keretében a befektetésekkel foglalkozunk”.</p> <p>Kétféle lehetőség közül választhatunk: Életpályánk pénzügyei című kisfilm megtekintése, vagy (ha a tanulóknak vannak előzetes ismeretei) szóforgó: az egyes csoportok befektetési döntésekkel kapcsolatos szavakat, kifejezéseket gyűjtenek.</p> <p>A tanóra céljának ismertetése: a megtakarítás és a befektetés fogalmának, összefüggéseinek tisztázása.</p>	<p>Frontális</p> <p>Frontális (kisfilm), vagy csoportmunka (szóforgó)</p> <p>Frontális</p>	<p>Tájékozódás.</p> <p>Kisfilm megtekintése, vagy fogalmak, kifejezések, asszociációk gyűjtése a befektetések témájában.</p> <p>Információk szerzése, rendszerezése.</p>	<p>Kisfilmhez: <i>2. dia</i></p> <p>Szóforgóhoz: csoportonként A/3-as papírlapok</p> <p>Bemutatóhoz: <i>3–5. dia</i></p>	<p>A terem berendezése: 4-5 fős asztalok (ideális esetben a padok mozgathatóak).</p> <p>Tanár vagy önkéntes tevékenysége: a kisfilm levetítése, vagy segítségnyújtás a feladat megoldása közben.</p> <p>Tanár vagy önkéntes tevékenysége: a bemutató megtartása, a felmerülő kérdések megválaszolása.</p>
2. feladat: Gondolattérkép					
13–15'	<p>A csoportok a kiválasztott témában a kapott forrásanyag segítségével összegyűjtik a fontos fogalmakat, és vizuálisan szemléltetik a közöttük lévő kapcsolatot.</p> <p>Kétféle munkaforma közül választhatunk: papíralapú, illetve online.</p>	<p>Csoportmunka</p>	<p>Témaválasztás, a fogalmak összegyűjtése, a közöttük lévő kapcsolatok megállapítása, a gondolattérkép elkészítése.</p> <p>Az elkészült gondolattérképek bemutatása.</p>	<p>Opcionálisan a témák kivetítve: <i>6. dia</i></p> <p>6 db (illetve a csoportok számának megfelelő) „A” és „B” témát tartalmazó kétoldalas feladatlap</p> <p>Papíralapú megoldáshoz: csomagolópapír</p> <p>Online megoldáshoz: számítógép, tablet vagy mobiltelefon</p>	<p>A feladatlapokra mindkét munkaforma esetén szükség van!</p> <p>Tanár vagy önkéntes tevékenysége: a kellékek kiosztása, segítségnyújtás a feladat megoldása közben, a megoldások megbeszélése, a felmerülő kérdések megválaszolása.</p>

IDŐ	AZ ÓRA MENETE	NEVELÉSI-OKTATÁSI STRATÉGIA			MEGJEGYZÉSEK
		Munkaformák	Tanulói tevékenységek	Eszközök	
3. feladat: „Ne tegyünk minden tojást egy kosárba!”					
4–5'	A befektetési döntésekhez kapcsolódó ismeretek rendszerezése a PPT bemutató , és/vagy a Befektetési lehetőségek című kisfilm segítségével.	Frontális	Tájékozódás, információk szerzése, rendszerezése: a bemutató és/vagy a kisfilm megtekintése.	Bemutatóhoz: 7–9. dia Kisfilmhez: 10. dia	Tanár vagy önkéntes tevékenysége: a bemutató megtartása, és/vagy a kisfilm levetítése, a felmerülő kérdések megválaszolása.
4. feladat: A Molnár család megint tanácskozik (családi esettanulmány)					
15–18'	A csoportok megkapják a feladatlapot, a „befektetési lehetőségek” táblázatot, és a szerepkártyákat. Az anyagokat a csoporttagok együtt tanulmányozzák, kiosztják a szerepeket, amiket önállóan értelmeznek, és felkészülnek az egyeztetésre. Rövid tanácskozást követően a csoportok közös döntést hoznak, amit a feladatlapon rögzítenek, majd ismertetnek.	Csoportmunka (szerepjáték)	Egyéni álláspontok kialakítása, majd közös megoldás kidolgozása.	6 db (illetve a csoportok számának megfelelő) feladatlap 6 db „befektetési lehetőségek” táblázat és/vagy 11. dia, 6 garnitúra az öt féle szerepkártyából	Tanár vagy önkéntes tevékenysége: a kellékek kiosztása, segítségnyújtás a feladat megoldása közben.
	A táblán/kivetítőn összegyűjtött csoportmegoldásokat összehasonlítjuk, a döntéskülönbségek okát osztályszinten értelmezzük.	Frontális	Csoportmegoldások ismertetése, információk rendszerezése.	Rögzítéshez: táblázat a táblán, vagy a 12. dia kivetítve	Tanár vagy önkéntes tevékenysége: táblai rögzítés vagy kivetítés, a megoldások megbeszélése, a felmerülő kérdések megválaszolása, a kialakult családi portfóliók véleményezése.
	Megbeszélés (bemutató): a befektetéstípusok változatosságának előnyei, az OBA és BEVA nyújtotta védelem, a hozam és a kockázat közötti összefüggés, emlékeztető.	Frontális	Tájékozódás, információk szerzése: a bemutató megtekintése.	Bemutatóhoz: 13–15. dia	Tanár vagy önkéntes tevékenysége: a bemutató megtartása.

IDŐ	AZ ÓRA MENETE	NEVELÉSI-OKTATÁSI STRATÉGIA			MEGJEGYZÉSEK
		Munkaformák	Tanulói tevékenységek	Eszközök	
5. feladat: Igaz vagy hamis? (ellenőrző feladat)					
5–8'	<p>A befektetési témához kapcsolódó állítások vizsgálata, eredményhirdetés.</p> <p>Kétféle munkaforma közül választhatunk: TÉT-játék, vagy Kahoot!-alkalmazás.</p> <p>Ha részt vesz az órán önkéntes, elhagyható a feladat. Ebben az esetben ő foglalja össze az óra tanulságait, válaszol a diákok vonatkozó kérdéseire.</p>	Frontális és egyéni	Döntések vizsgálata, egyéni állásfoglalás.	<p>Opcionálisan a kérdések kivetítve: <i>16. dia</i></p> <p>TÉT-játékhoz: minden tanulónak 1 db döntési lap</p> <p>Kahoot!-alkalmazáshoz: számítógép, tablet vagy mobiltelefon</p> <p>Ellenőrzéshez:</p>	<p>Tanár vagy önkéntes tevékenysége:</p> <p>a kellékek kiosztása, a kérdések felolvasása, vagy kivetítése, a megoldások megbeszélése, az eredmény kihirdetése, a felmerülő kérdések megválaszolása.</p>
6. feladat: Kamatszámítás (tartalék vagy házi feladat)					
	A befektetési döntésekhez kapcsolódó egyszerű kamatszámítási és kamatoskamatszámítási feladatok.	Egyéni	Számítási feladatok elvégzése.	<p>Minden tanulónak 1 db feladatlap</p> <p>Ellenőrzéshez:</p>	<p>Tanár vagy önkéntes tevékenysége:</p> <p>a feladatlapok kiosztása, a megoldások megbeszélése, a felmerülő kérdések megválaszolása.</p>
	A kamatszámítási módok összefüggésének vizsgálata.	Frontális	Tájékozódás, információk szerzése.	Bemutatóhoz: <i>17. dia</i>	<p>Tanár vagy önkéntes tevékenysége:</p> <p>a bemutató megtartása, utalás a témához való kapcsolódásra.</p>

ELŐKÉSZÜLETEK

A termet csoportmunkához rendezzük be! A 4-5 fős asztalok és székek legyenek úgy elhelyezve, hogy a tanulók tudjanak egymással beszélni, illetve jól lássák a tanárt és a táblát! Az ideális berendezéshez jó, ha a padok mozgathatóak. Minden asztalon legyen íróeszköz, néhány papírlap és számológép!

Biztosítsuk a teremben a vetítés feltételeit! A tanóra előtt ellenőrizzük az eszközök működését, állítsuk be a PPT-t. A kisfilm levetítéséhez a hangosítás is legyen biztosított! Ha IKT-eszköz felhasználásával is oldunk meg feladatokat, a diákoknál legyen tablet vagy mobiltelefon internetkapcsolattal.

A csoportbeosztásról előzetesen gondoskodjunk!

Készítsük elő az alábbi kellékeket:

(A mennyiségek 6 csoportot feltételeznek.)

- Az 1. feladathoz (Életpályánk pénzügyei) a választott munkaformának megfelelően:
 - Életpályánk pénzügyei című kisfilm (2. dia), vagy
 - 6 db A/3-as papírlap, bemutatóhoz 3–5. dia;
- a 2. feladathoz (Gondolattérkép) 6 db „A” és „B” központi témát (kérdést) tartalmazó kétoldalas feladatlap, opcionálisan a kérdések kivetítve (6. dia), a választott munkaformának megfelelően:
 - papíralapú megoldás esetén 6 db csomagolópapír,
 - online megoldás esetén tablet vagy mobiltelefon;
- a 3. feladathoz („Ne tegyünk minden tojást egy kosárba!”) bemutató 7–9. dia, és/vagy a Befektetési lehetőségek című kisfilm (10. dia);
- a 4. feladathoz (A Molnár család megint tanácskozik) 6 db feladatlap, 6 db „befektetési lehetőségek” táblázat, és/vagy a 11. dia kivetítve, 6 garnitúra az (előzetesen szétvágott) öt féle szerepkártyából, rögzítéshez táblázat (az óra előtt) a táblára rajzolva, vagy kivetítve (12. dia), bemutatóhoz 13–15. dia;
- az 5. feladathoz (Igaz vagy hamis?) opcionálisan a témák kivetítve (16. dia), a választott munkaformának megfelelően:
 - TÉT-játék esetén minden tanulónak 1 db döntési lap,
 - Kahoot!-alkalmazás esetén tablet vagy mobiltelefon;
- a 6. feladathoz (Kamatszámítás) minden tanulónak 1 db feladatlap, bemutatóhoz 17. dia;
- a feladatok megoldásai.

AZ ÓRA MENETE

Üdvözljük a tanulókat és (ha vannak) a vendégeket! Mondjuk el, hogy erre az órára a nemzetközi háttérű PÉNZZ7 program keretében kerül sor! Célja, hogy a fiatalok tudatosabban kezeljék pénzügyeiket, tudjanak többet a gazdaság és a pénzvilág működéséről. Ehhez a tanórához hasonlóan az országban és szerte a világban sokfelé tartanak hasonló órákat.

Amennyiben korábban volt már ilyen óránk az osztállyal, emlékeztessük őket erre, majd adjuk meg az óra témáját: „Ne tegyünk minden tojást egy kosárba!” – avagy a megtakarítástól a befektetésig.

Ha részt vesz az órán önkéntes, üdvözljük, és kérjük fel, mutatkozzon be röviden (a konkrét cég említése nélkül, pl.: bankban, fiókvezetőként dolgozom)!

1. FELADAT: ÉLETPÁLYÁNK PÉNZÜGYEI – tervezett időkeret: 4 PERC

A feladat célja, hogy tudatosítsuk, életpályánk minden szakaszához kapcsolódnak pénzügyi döntések.

A feladat megoldásának ajánlott formái:

- kisfilm megtekintése, vagy
- szóforgó.

Kisfilm megtekintése

A link [itt](#) vagy a PPT 2. diája segítségével vetítsük le a tanulóknak az Életpályánk pénzügyei című kisfilmet.

Szóforgó

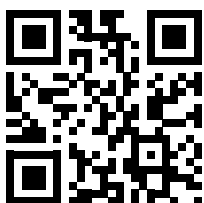
Ez a megoldási forma akkor javasolt, ha a tanulók rendelkeznek előzetes tudással.

Szóforgó: kifejezések, fogalmak, asszociációk összegyűjtése a befektetések témában. Kapcsolódó lehetséges kérdés: Te mihez kezdenél 1 millió forinttal?

A csoportok tagjai egy A/3-as papírlapra egymástól függetlenül az asztaliteniszből ismert „forgó” mintájára (egyesével felváltva) felírnak olyan kifejezéseket, amelyek a befektetés témájáról az adott életpályaszakaszhoz kapcsolódóan eszükbe jutnak. A papíron szereplő kifejezést már nem lehet újból leírni, lehetőség szerint mindenki legalább két fogalmat írjon fel.

A csoportok egy-egy képviselője ismerteti a csoport által összegyűjtött kifejezéseket, az adott életpályaszakaszhoz kapcsolódó befektetési jellemzőket. (A papírlapok cellux, vagy gyurmaragasztó segítségével kihelyezhetők a teremben.) Az ismertetés során a csoportok az életkorhoz kapcsolódó sajátosságokat hangsúlyozzák.

IKT-tipp a feladathoz

Linoit:

Gyűjthetünk közösen (ötletbörze módszerrel) ötleteket arra, hogy mibe fektessünk 1 millió forintot. Megtehetjük például Linoit-alkalmazással vagy a Socrative-alkalmazás „Short Answer” funkciójával, ahol utána az egyes ötletekről a diákok szavazni is tudnak.

Socrative (tanár):

A tanár (vagy az önkéntes) a kisfilmre vagy a szóforgó során elhangzottakra reflektálva elmondja a tanóra célját a 3–5. dia felhasználásával:

1. A megtakarítás és a befektetés fogalmának tisztázása, különbségek megfogalmazása (3. dia)

Egy adott időszakban a megtermelt jövedelem fogyasztásra el nem költött része a megtakarítás. A befektetéssel megtakarításaink „használati jogát” hozam reményében, kockázatot vállalva átengedjük valaki másnak.

2. A megtakarítás, befektetés szükségességének, céljának áttekintése
3. A befektetési döntés tényezőinek, összefüggéseinek feltárása (4. dia)

SZEMPONT	MEGTAKARÍTÁS	BEFEKTETÉS
Összetettség	Egyszerűség, kevesebb pénzügyi ismeret/tapasztalat szükséges	Bonyolultság (komplexitás), magas szintű pénzügyi ismeret/tapasztalat szükséges
Kiszámíthatóság	Kiszámítható	Olykor jelentős ingadozások
Nyereség	Mérsékelt, de biztosabb	Kiemelkedő nyereség vagy veszteség lehetősége
Kockázat	Alacsonyabb	Magasabb
Külső tényezők befolyásoló hatása (vállalat teljesítménye, gazdasági környezet)	Kisebb	Jelentős

4. Konkrét élethelyzetekben befektetési döntések meghozatala (5. dia)

ÉLETPÁLYASZAKASZ	AKTUÁLIS PÉNZÜGYI DÖNTÉS
Születés	Babakötvény Start számlával
Gyermekkor	Számlanyitási lehetőség, betétek
Középiskola	Takarékoskodás, bankszámlanyitási lehetőség szülői hozzájárulással
Felnőtté válás	Takarékoskodás, önálló bankszámlanyitási lehetőség, hitelképesség
25 éves kor felett	Megtakarítás, befektetések, hitelfelvétel lakás-, autóvásárlási céllal
30 éves kortól	Családalapítási, családfenntartási céllal megtakarítási, befektetési és hiteldöntések
45-50 éves kortól	Idős korra való felkészülés: nyugdíj-előtakarékosság, életbiztosítás

Ha részt vesz az órán önkéntes, az ő feladata lehet:

- a kisfilm levetítése,
- segítségnyújtás a csoportoknak feladatmegoldás közben,
- a bemutató megtartása,
- a felmerülő kérdések megválaszolása.

2. FELADAT: GONDOLATTÉRKÉP – tervezett időkeret: 13–15 perc

A feladat célja megadott források segítségével logikai összefüggések megfogalmazása, a befektetésekkel kapcsolatos alapvető ismeretek rendszerezése.

A gondolattérkép elkészítése a befektetési döntések témakörrel kapcsolatos tényezők, összefüggések feltárását szolgálja. (A gondolattérkép adott ismeretek, gondolatkör vizuálisan megjelenített formája.)

A gondolattérképek az alábbi központi témákkal (kérdésekkel) összefüggésben készülnek el: (A kérdéseket az 6. dia segítségével ki is vetíthetjük.)

A) Hogyan hozunk tudatos befektetési döntést?

B) Milyen befektetési formák közül választhatunk?

Osszuk ki minden csoportnak az egyik oldalon az „A”, a másik oldalon a „B” központi témát tartalmazó kétoldalas feladatlapot !

A feladat menete:

1. A csoportok választanak a két központi téma közül, majd felírják kérdésüket a lap közepére.
2. Tanulmányozzák a kapott forrást, amely segítségével összegyűjtik a témakör bemutatásához szükséges fontos fogalmakat.
3. Feltárják a fogalmak közötti kapcsolatokat, megállapítják az alá-fölé vagy mellérendeltségi viszonyokat.
4. Elkészítik a gondolattérképet: a fogalmakat – a közöttük lévő kapcsolatot vizuálisan szemléltetve – a központi téma köré rendezik.

A választás lehetősége a megvalósításban is fennáll: a gondolattérképet el lehet készíteni papíralapon (csomagolópapíron), illetve online formában is.

Az elkészült munkákat a csoportok úgy mutatják be, hogy egy „A” és egy „B” központi témát feldolgozó csoport a táblánál prezentálja a saját gondolattérképét, a többi csoport pedig reflektálhat, kiegészíti az elhangzottakat.

Ha részt vesz az órán önkéntes, az ő feladata lehet:

- segítség a kellékek kiosztásában,
- segítségnyújtás a csoportoknak feladatmegoldás közben,
- a megoldások megbeszélése, a felmerülő kérdések megválaszolása.

3. FELADAT: „NE TEGYÜNK MINDEN TOJÁST EGY KOSÁRBA!”

– tervezett időkeret: 4–5 perc

A feladat célja a befektetési döntések során mérlegelendő szempontok rendszerezése, a befektetési formák megismerése, az egyes életpályaszakaszokhoz kapcsolódó sajátosságok megfogalmazása.

A fogalmi tisztázás a következő feladat előkészítése is egyben.

A téma feldolgozása történhet:

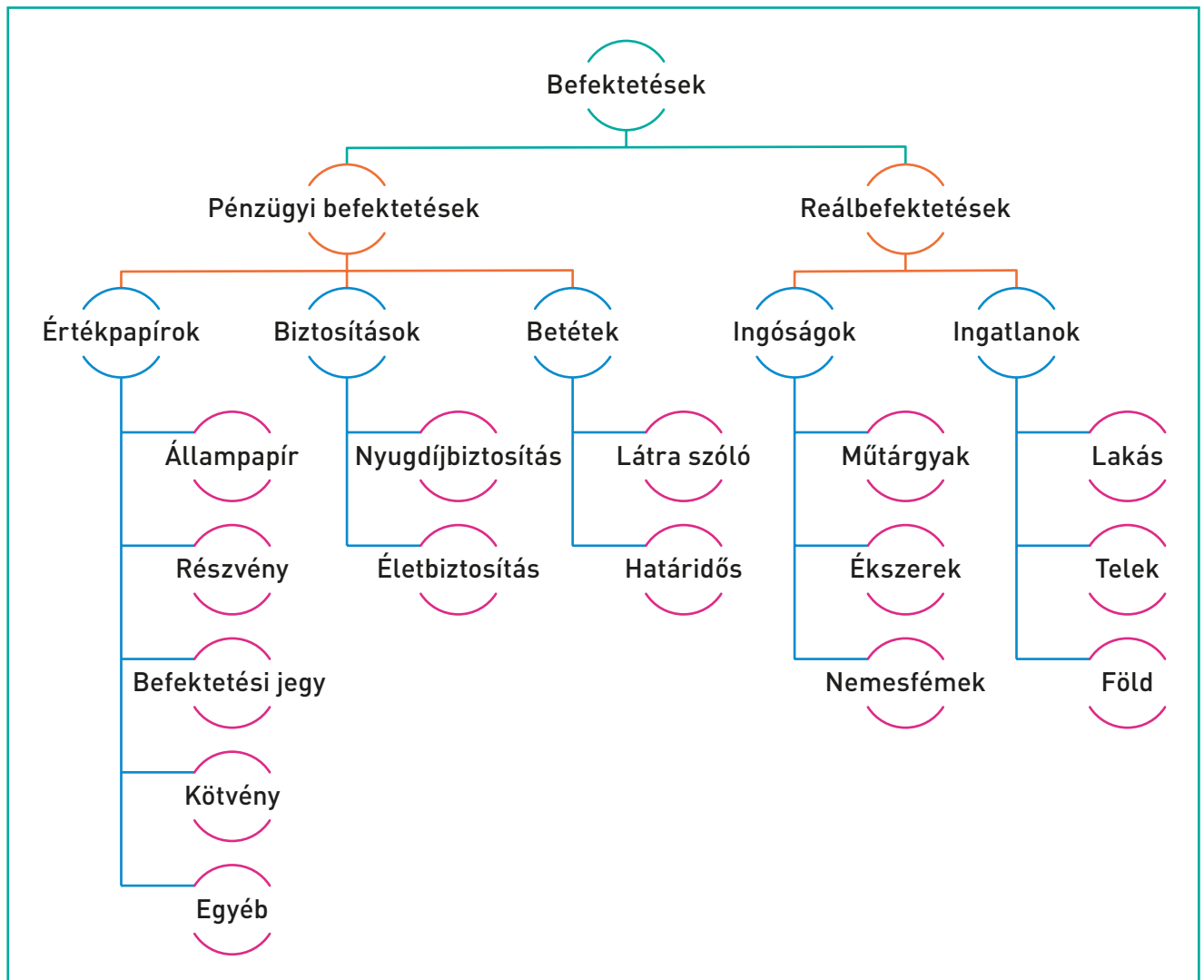
- a 7–9. dia, és/vagy
- a kisfilm segítségével.

Kérdések és magyarázatok:

1. Hogyan hozunk tudatos befektetési döntést? (7–8. dia)

Soroljuk fel a döntéshozatal alapvető szempontjait: befektetési cél, a pénzösszeg nagysága, kockázat, idő és hozam! Magyarázzuk el ezek összefüggéseit! Térjünk ki a hozam, a likviditás és a kockázat hármasságának egymáshoz való viszonyára!

2. Milyen befektetési formák közül választhatunk? (9. dia)

Kisfilm megtekintése

A link [itt](#) található a Befektetési lehetőségek című kisfilmet.

vagy a 10. dia segítségével vetítsük le a tanu-

Ha részt vesz az órán önkéntes, az ő feladata lehet:

- a bemutató megtartása és/vagy,
- a kisfilm levetítése,
- a felmerülő kérdések megválaszolása.

4. FELADAT: A MOLNÁR CSALÁD MEGINT TANÁCSKOZIK

– tervezett időkeret: 15–18 perc

A feladat célja az esettanulmány által felvázolt konkrét élethelyzetben a befektetési lehetőségek átgondolása, a befektetéssel kapcsolatos döntés folyamatának áttekintése.

Minden csoport kapjon egy, a Molnár család élethelyzetének sajátosságait bemutató feladatlapot, egy táblázatot a befektetési lehetőségekről (és/vagy 11. dia), illetve egy garnitúrát az öt féle szerepkártyából. 4 fős csoport esetén a nagymama szerepét elhagyhatjuk.

A kapott anyagokat a csoporttagok együtt tanulmányozzák, majd kiosztják egymás között a szerepeket.

A feladat menete:

1. A tanulók önállóan értelmezik szerepüket, az annak megfelelő érveket a „befektetési lehetőségek” táblázat segítségével végiggondolják, majd felkészülnek az egyeztetésre.
2. A csoporttagok röviden egyeztetnek.
3. A csoportok kialakítják a család portfólióját: meghozzák közös döntésüket az 1 000 000 forintos összegű és a 100 000 forintos havi megtakarításuk befektetéséről.
4. Közös döntésüket a feladatlap táblázatában rögzítik.

A feladat megoldását követően a tanulók válasszanak egy szószólót maguk közül, aki a csoport portfólióját ismertetni fogja.

Rajzoljuk fel a táblára vagy vetítsük ki az alábbi táblázatot (12. dia)! Rögzítsük a csoportok megoldásait, majd hasonlítsuk össze az egyes csoportok döntését arról, ahogyan az 1 millió forintot és a havi 100 ezer forintot felosztották!

A BEFEKTETÉS TÍPUSA	1. CSOPORT	2. CSOPORT	3. CSOPORT	4. CSOPORT	5. CSOPORT	6. CSOPORT
bankbetét típusú (folyószámla-lekötés)						
önkéntes nyugdíj-pénztári befizetés						
állampapír						
részvény						

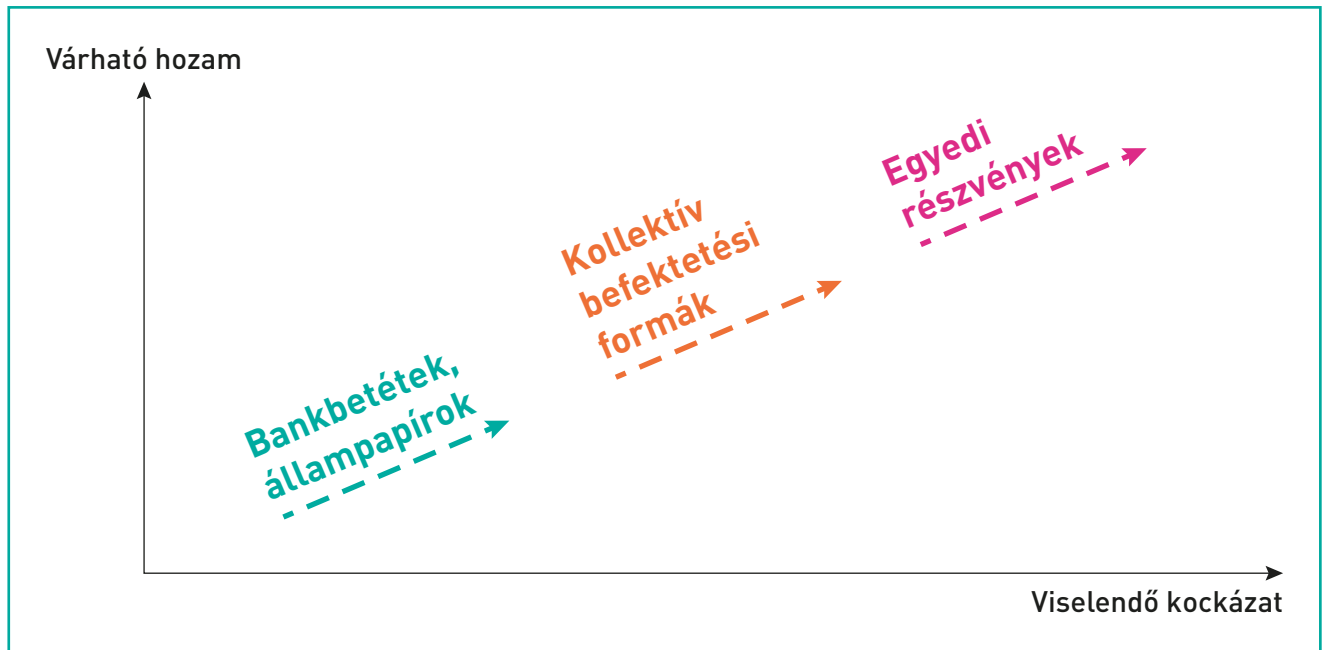
Beszéljük meg, mi az előnye, ha nem csak egyféle befektetésünk van (hozam és kockázat változossága), említsük meg az OBA és BEVA nyújtotta védelmet a 13–15. dia felhasználásával!

1. Mi védi a befektetők pénzét? (13. dia)

Ha egy bank nem tudja visszafizetni a nála betétet tartók pénzét, akkor az Országos Betétbiztosítási Alap (OBA) meghatározott keretek között kártalanítást fizet.

A kockázatosabb befektetési formák közül választókat egy másik intézmény, a Befektető-védelmi Alap (BEVA) védi.

2. A várható hozam és a kockázat közötti összefüggés (14. dia)

3. Emlékeztető (15. dia)

Idézzük fel az előző feladat címét: „Ne tegyünk minden tojást egy kosárba!”, majd tegyük fel a tanulóknak a következő kérdéseket:

- Mit jelenthet a fenti angol mondás?
- Hogyan vonatkoztatható a befektetési döntésekre?
- Mit jelent a befektetések esetén a diverzifikáció?

Ha részt vesz az órán önkéntes, az ő feladata lehet:

- segítség a kellékek kiosztásában,
- segítségnyújtás a csoportoknak feladatmegoldás közben,
- a megoldások megbeszélése, a felmerülő kérdések megválaszolása,
- a kialakult családi portfóliók véleményezése,
- a bemutató megtartása.

5. FELADAT: IGAZ VAGY HAMIS? – tervezett időkeret: 5–8 perc

A feladat célja a tanórán tanultak ellenőrzése, a mondanivaló tudatosítása.

A feladat megoldásának ajánlott formái:

- TÉT-játék,
- Kahoot-alkalmazás.

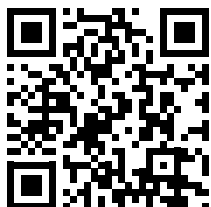
A TÉT-játék menete:

Osszunk ki minden tanulónak egy döntési lapot _____, majd vetítsük ki (16. dia), vagy olvassuk fel egyesével a következő 5 igaz-hamis állítást!

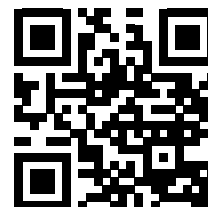
1. Minden megtakarítás befektetés.
2. A befektetés hozama lehet a kamat, vagy az árfolyamnyereség is.
3. Kis összegű megtakarítással is lehet hosszútávú befektetési döntést hozni.
4. Befektetések esetén a biztonság ára az alacsonyabb hozam.
5. A befektetési döntések esetén is érdemes a megérzéseinkre hagyatkozni.

Minden tanulónak van 20 egységnyi induló pénze. A játék során ez a rendelkezésre álló pénzüsszeg befektethető. Az állítások vizsgálata a tanulók feladata: el kell dönteniük, hogy igaz vagy hamis az elhangzó állítás, és a rendelkezésükre álló pénzkeretből megtehetik TÉT-jeiket. Jó válasz esetén a TÉT összege duplázódik, rossz válasz esetén a tanuló elveszíti azt. A tanulók a játék során megtett tétjeiket, a megnyert vagy elveszített összegeket, illetve aktuális egyenlegüket a döntési lapon rögzítik. A sikeresen válaszoló és kockázatos diákok egyre több pénzzel rendelkeznek, így emelhetik TÉT-jeiket.

IKT-tipp a feladathoz

A diákok a TÉT-játék helyett Kahoot!-alkalmazással is megválaszolhatják a kérdéseket (ekkor csak egyszerűen arról döntenek, hogy igaz vagy hamis az állítás).

Bejelentkezés, kvíz indítása (tanár):

Bejelentkezés a játékba (tanulók):

A játék végén hirdessük ki az eredményt! A győztesnek apró jutalmat ajánlhatunk fel.

Érdeemes rámutatni a játékban a kockázat és a várható hozam közötti összefüggés megjelenésére.

Ha részt vesz az órán önkéntes, elhagyható a feladat, ebben az esetben ő foglalja össze az óra tanulságait, válaszol a diákok vonatkozó kérdéseire.

6. FELADAT: KAMATSZÁMÍTÁS – tartalék vagy házi feladat

A feladat célja az egyszerű kamatszámítás és a kamatoskamat-számítás alkalmazása a befektetési döntések során.

Osszunk ki minden tanulónak egyet a 4 számolási feladatot tartalmazó feladatlapból. Amennyiben a feladatok megoldására már nem marad idő, adjuk fel házi feladatként.

A tanár (vagy az önkéntes) a 17. dia felhasználásával említse meg, hogy a kamat a befektetések egyik leggyakoribb hozama. Térjen ki az egyszerű kamatszámítás és a kamatoskamat-számítás módjára és a közöttük lévő összefüggésekre.

Ha részt vesz az órán önkéntes, az ő feladata lehet:

- a feladatlapok kiosztása,
- a bemutató megtartása,
- utalás a témához való kapcsolódásra.

1. SZ. KELLÉK

2. FELADAT: GONDOLATTÉRKÉP

„A” FELADATLAP

1. A lap közepére kerüljön fel a csoport központi témája:

HOGYAN HOZZUNK TUDATOS BEFEKTETÉSI DÖNTÉST?

2. Gyűjtsétek össze a témakör bemutatásához szükséges fogalmakat! Használhatjátok a kapott forrást!
3. Vizsgáljátok meg a fogalmak közötti kapcsolatot, alá-fölé vagy mellérendeltségi viszonyokat!
4. Rendezzétek a fogalmakat a központi téma köré úgy, hogy vizuálisan megjelenítitek a fogalmak közötti kapcsolatot!

A KÉRDÉSHEZ KAPCSOLÓDÓ ISMERETANYAG (FORRÁS)

A befektetések kiválasztásakor a befektetőknek figyelembe kell venniük, hogy mennyi pénzük van, mert nem mindenbe érdemes belevágni egy meghatározott összeg alatt. Például ezer forintot nem érdemes hosszú távon bankbetétben lekötöni. Azt is mérlegelniük kell, hogy mennyi időre tudnak lemondani a pénzükről, és milyen gyorsan tudnak hozzájutni szükség esetén. Akár magasabb, akár alacsonyabb összeget terveznek lekötöni, alaposan át kell gondolniuk a lépéseket, és körültekintően kell választaniuk.

A tájékozódás fontos előfeltétele minden döntésnek, így a befektetési döntéseknél is végig kell gondolnunk, hogy milyen hiteles információs forrásaink lehetnek, kiben bízhatunk.

Egy befektetésnél három tényezőre fokozottan figyelni kell:

- milyen gyorsan tehető pénzzé (likviditás),
- mennyire biztonságos, és
- mekkora hozamot (kamatot, osztalékot, árfolyamnyereséget) eredményezhet.

A magas kamat, a likviditás és a biztonság hármassága sohasem jár együtt, egy befektetés a háromból legfeljebb kettőnek képes egyszerre megfelelni.

1. SZ. KELLÉK

2. FELADAT: GONDOLATTÉRKÉP

„B” FELADATLAP

1. A lap közepére kerüljön fel a csoport központi témája:

MILYEN BEFEKTETÉSI FORMÁK KÖZÜL VÁLASZTHATUNK?

2. Gyűjtsétek össze a témakör bemutatásához szükséges fogalmakat! Használhatjátok a kapott forrást!
3. Vizsgáljátok meg a fogalmak közötti kapcsolatot, alá-fölé vagy mellérendeltségi viszonyokat!
4. Rendezzétek a fogalmakat a központi téma köré úgy, hogy vizuálisan megjelenítitek a fogalmak közötti kapcsolatot!

A KÉRDÉSHEZ KAPCSOLÓDÓ ISMERETANYAG (FORRÁS)

Számos befektetés közül választhatunk a bankszámlán leköthető betétektől kezdve a részvényeken át; tehetjük a megtakarításunkat euróba, esetleg más devizába.

A befektetés legegyszerűbb formája és egyben egyik legkevésbé kockázatos módja a pénz bankbetétben vagy más, erre szakosodott intézet betétjében történő elhelyezése.

Az egyik legfontosabb esetlegesen nyereséget hozó befektetés a bankbetétek mellett az értékpapírokba történő befektetés. Az értékpapír tulajdonképpen egy okirat, amely valamilyen vagyoni jogot – például tulajdonjogot (részvény) vagy hitelviszonyt (kötvény) – testesít meg.

A biztosítások is működhetnek befektetési céllal együtt. Ezeknek az a jellemzője, hogy a biztosítási szolgáltatás befektetési lehetőséggel társul, a biztosítási díj egy részét a biztosító az ügyfél választásának megfelelően befekteti. A biztosítás lejártakor az ügyfél hozzájut a hozamokhoz.

A pénzügyi befektetések mellett lehetőségünk van úgynevezett reál javakba fektetni. Ilyenkor a befektetés célpontja lehet ingóság (műtárgy, festmény, szobor), vagy lehet ingatlan (lakás, telek, föld).

FELADATLAP

A megbeszélés aktualitását az adja, hogy Molnáréknak egy korábbi befektetésük lejár, amiből felszabadul 1 000 000 Ft. A család minden tagjának van ötlete, hogy mire használják a pénzt. A 16 éves Évi hamarosan, 1 év múlva jogsit szeretne. Peti úgy látja, hogy már egyetemi éve alatt érdemes azzal foglalkoznia, hogy 5 év múlva miből lesz lakása. Jenő (Molnár apuka) 2 év múlva szeretné lecserélni az autóját, Aranka (Molnár anyuka) pedig folyamatosan majdani nyugdíján aggódik.

A családnak van rendszeres megtakarítása, ami havonta 100 000 Ft.

Gondoljátok végig a szerepkártyátoknak megfelelő érveket a „Befektetési lehetőségek” táblázat segítségével! Röviden egyeztetsetek, majd közösen alakítsátok ki a család portfólióját!

Az 1 millió forintos egyösszegű, és a havi 100 000 Ft-os megtakarításról hozott közös döntéseket írjátok a táblázat megfelelő rubrikáiba!

A BEFEKTETÉS TERVEZETT ÖSSZEGE	A BEFEKTETÉS TÍPUSA	A BEFEKTETÉS TERVEZETT IDEJE
	bankbetét típusú (folyószámla-lekötés)	
	önkéntes nyugdíj-pénztári befizetés	
	állampapír	
	részvény	

3. SZ. KELLÉK

4. FELADAT: A MOLNÁR CSALÁD MEGINT TANÁCSKOZIK

BEFEKTETÉSI LEHETŐSÉGEK

A MEGTAKARÍTÁS ÖSSZEGE	A BEFEKTETÉS TÍPUSA	JELLEMZŐ BEFEKTETÉSI IDŐTÁV
kis összegű megtakarítás (néhány ezer Ft-tól)	bankbetét típusú (folyószámla-lekötés)	1-12 hónap
kis összegű rendszeres megtakarítás (néhány ezer-tízezer Ft/hó)	megtakarítással kombinált életbiztosítás önkéntes nyugdíjpénztári befizetés	min. 10 év
minimum 10 ezer Ft	féléves és egyéves magyar állampapír befektetési jegyek pénzintézetek értékpapírjai	6 és 12 hónap 3 hónaptól több évig
minimum 50-100 ezer Ft	részvények állampapírok	változó 3 hónap-10 év
minimum 1 millió Ft	ingatlan, műtárgy	általában 1 évnél hosszabb

4. SZ. KELLÉK

4. FELADAT: A MOLNÁR CSALÁD MEGINT TANÁCSKOZIK

SZEREPKÁRTYÁK

Az alábbi szerepkártyákat vágjuk szét és osszuk ki! Minden csoport kapjon egy teljes garnitúrát; egy csoporton belül, egy tanuló 1 kártyát kapjon!

Jenő (Molnár apuka)

Képviseled a megbeszélésen, hogy a biztonság a legfontosabb a befektetések esetén.

Aranka (Molnár anyuka)

Képviseled a megbeszélésen, hogy az embereknek az aktív éveikben kell megteremteniük a nyugdíjas évek anyagi biztonságát.

Évi

Képviseled a megbeszélésen, hogy fontos szempont a likviditás (vagyis a folyamatos fizetőképesség), mivel a családnak folyamatosan jelentkeznek kiadásai, például a jogosítvány megszerzésének költsége, vagy egyéb nem tervezett kiadások is.

Peti

Képviseled a megbeszélésen, hogy érdemes a nagyobb hozam reményében kockázatosabb lehetőségekben is gondolkodni.

Nagymama

Képviseled a megbeszélésen, hogy az unokák otthonteremtéséhez már kis összegű megtakarításokkal is meg lehet tenni az első lépéseket.

5. SZ. KELLÉK

5. FELADAT: IGAZ VAGY HAMIS?

A döntési lapokat sokszorosítva, szétvágva a tanulók számának megfelelő példányban készítsük elő!

DÖNTÉSI LAP

A KÉR- DÉS SOR- SZÁMA	MEGOLDÁS		A MEGTETT TÉT	MEGNYERT/ ELVESZÍTETT ÖSSZEG	HALMOZOTT ÖSSZEG (EGYENLEG)
	igaz	hamis			
1.	igaz	hamis			
2.	igaz	hamis			
3.	igaz	hamis			
4.	igaz	hamis			
5.	igaz	hamis			

DÖNTÉSI LAP

A KÉR- DÉS SOR- SZÁMA	MEGOLDÁS		A MEGTETT TÉT	MEGNYERT/ ELVESZÍTETT ÖSSZEG	HALMOZOTT ÖSSZEG (EGYENLEG)
	igaz	hamis			
1.	igaz	hamis			
2.	igaz	hamis			
3.	igaz	hamis			
4.	igaz	hamis			
5.	igaz	hamis			

6. SZ. KELLÉK

6. FELADAT: KAMATSZÁMÍTÁS

FELADATLAP

A Molnár család 250 000 Ft-ot megtakarítási számlára tervez elhelyezni.
A bank által ajánlott éves kamatláb
féléves lekötés esetén 1,0%, éves lekötés esetén 1,2%.

**Alkalmazzátok a kamatszámítás és a kamatoskamat-számítás képleteit
és válaszoljatok a kérdésekre!**

1. Mennyi kamatot kapnak Molnárék, ha félévre helyezik el a pénzüket?

2. Mennyi kamatot kapnak Molnárék 1 év után, ha az első félév után újból lekötik a megtakarításukat (a kamat nem kerül tőkésítésre)?

3. Mennyi kamatot kapnak Molnárék 1 év után, ha a féléves lekötést meghosszabbítják és a kamat tőkésítésre kerül?

4. Mennyi kamatot kapnak Molnárék, ha egy évre helyezik el a megtakarításukat?

1. SZ. MEGOLDÁS

5. FELADAT: IGAZ VAGY HAMIS?

ÁLLÍTÁS		MEGOLDÁS
1.	Minden megtakarítás befektetés.	hamis
2.	A befektetés hozama lehet a kamat, vagy az árfolyamnyereség is.	igaz
3.	Kis összegű megtakarítással is lehet hosszútávú befektetési döntést hozni.	igaz
4.	Befektetések esetén a biztonság ára az alacsonyabb hozam.	igaz
5.	A befektetési döntések esetén is érdemes a megérzéseinkre hagyatkozni.	hamis

2. SZ. MEGOLDÁS

6. FELADAT: KAMATSZÁMÍTÁS

1. Mennyi kamatot kapnak Molnárék, ha félévre helyezik el a pénzüket?

$$250\,000 \times 0,01 \div 2 = 1\,250 \text{ Ft}$$

2. Mennyi kamatot kapnak Molnárék 1 év után, ha az első félév után újból lekötik a megtakarításukat (a kamat nem kerül tőkésítésre)?

$$(250\,000 \times 0,01 \div 2) \times 2 = 2\,500 \text{ Ft vagy } 2 \times 1\,250 = 2\,500 \text{ Ft}$$

3. Mennyi kamatot kapnak Molnárék 1 év után, ha a féléves lekötést meghosszabbítják és a kamat tőkésítésre kerül?

$$250\,000 \times (1 + 0,01 \div 2)^2 - 250\,000 = 2\,506,25 \text{ Ft}$$

4. Mennyi kamatot kapnak Molnárék, ha egy évre helyezik el a megtakarításukat?

$$250\,000 \times 0,012 = 3\,000 \text{ Ft}$$

Kedves Pedagógus!

Köszönjük, hogy a PÉNZ7 tanórák megtartásával Ön is hozzájárul a diákok pénzügyi-gazdasági ismereteinek bővítéséhez. Bízunk benne, hogy közös erőfeszítéseink eredményeként a fiatalabb generációk tagjai hiánypótló, hasznos tudással gazdagodnak, s a diákok szemléletének fejlesztésével a magyar családok pénzügyi tudatossága is növekedni fog.

Üdvözlettel a PÉNZ7 pénzügyi programsorozatának szervezői:

PÉNZIRÁNYTŰ ISKOLAHÁLÓZAT

Pénzügyi tudatosságot fejlesztő, a Nemzeti Alaptantervhez illeszkedő exkluzív tananyagok, pályázatok, versenyek, jó gyakorlatok

Ingyenes tagság, egyszerű regisztráció minden magyarországi általános- és középiskola, kollégium és pedagógusaik számára.

Csatlakozzon az Önök intézménye is még ma:

